

Naczelny Sąd Administracyjny wydał wyrok, w którym - oprócz rozpatrzenia skargi od wyroku w przedmiocie beczynności - wyjaśnił, jakie znaczenie w funkcjonowaniu szkoły pełni stołówka. Nie zabrakło także informacji o tym, jak mogą być spełniane jej funkcje.

Szkolny posiłek bez stołówki czy stołówka bez dyrektora?

Sprawa, która trafiła na wokandę NSA, miała swój początek w wojewódzkim sądzie administracyjnym, który rozpatrzył skargę na beczynność dyrektora szkoły. Zarzucana beczynność dotyczyła ustalenia warunków korzystania ze szkolnej stołówki. Posiłki w szkole były zapewniane przez firmę cateringową. Skarżący, będąc ojcem jednego z uczniów, zamawiał dla niego obiady przez aplikację. Następnie otrzymał za nie fakturę z wyszczególnionym 8% podatkiem VAT. Wzbudziło to konsternację skarżącego, przekonanego że w takim przypadku podatek od towarów i usług nie jest naliczany. Uznał, że charakter opłat za posiłki zbliża je do opłat publicznoprawnych, a zatem gmina ma obowiązek zorganizowania stołówek szkolnych w taki sposób, by poszczególne szkoły podstawowe mogły realizować wynikający z art. 106a ust. 1 Prawa oświatowego (P.oś.) obowiązek, jakim jest zapewnienie uczniom jednego gorącego posiłku w ciągu dnia. Od dyrektora zażądał zorganizowania obiadów zgodnie z obowiązującym prawem.

Dyrektor szkoły nie zgodził się z twierdzeniem, że sposób oferowania posiłków w jego szkole narusza prawo. Poinformował skarżącego, że korzystanie z gorących posiłków w szkole podstawowej jest dobrowolne i odpłatne, o czym wprost stanowi art. 106a ust. 2 P.oś. W dalszej kolejności przekazał skarżącemu, że wybór wariantu, w jakim oferowane są posiłki, należy do gminy zgodnie z zasadą samodzielności w wykonywaniu zadań własnych. Dodał również, że szkoła nie ma obowiązku organizowania stołówek, a kiedy posiłki są oferowane w formie cateringu, to wspomniane przepisy P.oś. nie precyzują, w jakiej wysokości mają być ustalane związane z nimi opłaty.

Szkoła nie ustala opłat za korzystanie ze stołówki, której nie ma

Orzekający w sprawie WSA oddalił skargę, uznając ją za bezzasadną. Podobny los spotkał kolejny środek odwoławczy, czyli skargę kasacyjną od tego wyroku, którą oddalił NSA. Już to wskazuje, że sądowa ocena zarówno zarzuconej "beczynności" dyrektora, jak i kwestii opłat za korzystanie z posiłków, różniła się od oceny wyrażonej przez skarżącego.

Zgodnie ze stanowiskiem dyrektora szkoły, Sąd wskazał że prowadzenie stołówek w szkołach podstawowych nie jest obowiązkowe. Świadczy o tym chociażby użyte w przepisie art. 106 ust. 1 P.oś. słowo "może". W uzasadnieniu wyroku przypomniano, że wprowadzony nowelizacją z 2018 roku przepis mówiący o zapewnieniu uczniom przez szkoły podstawowe jednego gorącego posiłku w ciągu dnia nie zobowiązał szkół, które nie posiadały stołówek, do ich zorganizowania. Zapewnienie posiłku może bowiem nastąpić na różne sposoby. Zdarza się, że w danej szkole stołówka nie funkcjonuje, lecz - jak w tym przypadku - wyżywienie jest organizowane w formie cateringu na podstawie umów zawieranych z firmą świadczącą takie usługi. Tym samym, zdaniem Sądu I instancji, dyrektor szkoły nie tylko nie miał obowiązku, lecz wręcz nie mógł ustalić warunków korzystania ze stołówki (którą nie dysponował) ani wysokości opłat za posiłki, które przygotowuje zewnętrzna firma.

Konkluzja wyroku WSA sprowadziła się do tego, że dyrektor nie pozostawał beczynny. Nieustalenie warunków korzystania ze stołówki ani wysokości opłat za posiłki wynikało z braku takiej możliwości. Obowiązek zapewnienia posiłku został wykonany w innej formie, wobec czego zarzuty wobec dyrektora były nieuzasadnione. Pojawiły się natomiast zarzuty innego rodzaju, wyszczególnione w skardze

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: środa, 18, marzec 2026 11:42

Piotr Majoch

Odśłony: 566

---

kasacyjnej. NSA miał zmierzyć się m.in. z argumentami błędnego zdefiniowania szkolnej stołówki, czy bezzasadnego przyjęcia, że dyrektor szkoły nie ma obowiązku ustalić wysokości ww. opłat. Zdaniem skarżącego, miało to godzić w założenia ustroju społeczno-gospodarczego Polski.

Jak realizować obowiązek zapewnienia posiłku dla uczniów? NSA podaje przykłady

Argumenty podniesione przez skarżącego nie przekonały składu orzekającego NSA. Odrzucenie skargi kasacyjnej wiązało się z potwierdzeniem stanowiska WSA, m.in. w zakresie braku obowiązku organizacji stołówki w szkole. Dla ułatwienia zrozumienia obowiązku zapewnienia przez szkołę podstawową gorącego posiłku dla uczniów, Sąd przedstawił trzy przykłady realizacji tego obowiązku, tj.:

- zorganizowanie stołówki (jako jedna z opcji);
- zorganizowanie centralnego zaopatrzenia szkół i placówek przez organ prowadzący (co może mieć formę rozwożenia po różnych szkołach posiłków przygotowywanych w jednej z nich);
- zlecenie zadania podmiotowi zewnętrznemu (tzw. outsourcing poprzez udzielenie zamówienia publicznego).

Naczelny Sąd Administracyjny powtórzył ponadto, że obowiązek ustalenia warunków korzystania ze stołówki szkolnej jest bezpośrednio powiązany z jej utworzeniem, co w tej sytuacji nie miało miejsca. Działania dyrektora szkoły w tej sprawie były zatem poprawne.

Wyrok NSA z 6 marca 2026 r. (sygn. III OSK 2137/25) - orzeczenie prawomocne

Źródło: [CBOSA](#)